

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות יא.

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פ"ב מהל'
מעילה הלכה ז'
ב ב מיי פ"ד מהל'
עקלת הל' אי יב'
ג ג מיי פ"ה מהל'
עקרת הלכה ז':

הובשרו ליפסל בטבור יום. וא"ת כי לא קדשו ככלי נמי ליפסל בטבור יום מידי דהוה לחולין שנעשו על טהרת הקודש דמיפסל בטבור יום כדמוכח בקוף גרה (דף ע"א ושם) דתנן היושבת על דם טהור מערה מים לפסח ודייקין מערה אין נוגעת על לחולין שנעשו על טהרת קודש כקודש דמו וי"ל דתנא דהכא סבר לאו קודש דמו כחזרו לומר דהתם דהרי הוא כמגע טמא מת בקדשים ולא לחולין א"כ הכא מיידי מדאורייתא וה"ה דמקודש לכן מיפסלי מדרבנן ואם תאמר א"כ מאי פריך לעיל נימא דקדושת דמים היא והא דקמי נפסלת בטבור יום היינו מדרבנן ונפסלת בטבור יום היינו דסברה דקודש דמו וי"ל דאי מטעם דקודש דמו מיפסל בטבור יום א"כ אפילו לא נתנה במכתשת נמי לכיון דמדרבנן מיפסל אפי"ן אינה ראויה להקרב נמי או שמה קטרת לא מיפסל משום חולין שנעשו על טהרת קודש דלא שייך בה האי עטמא כיון דלאו בת אכילה היא אכל לעיל קטמא שפיר וכו"מ כל קדושת דמים מיפסל בטבור יום ולא קשה ליה אפי"ן לא נתנה במכתשת נמי דלא מפסל קדושת דמים כל זמן שמחוסר מעשה בגופו דהיינו כמישה והשתא נמי ניחא מה שמקשה דלמאי לא פריך מרישא דתנא לעיל מתן דהמנחות כו' דמיימי האל וצ"פ דמעילה (דף ע"ב) שמי הלחם ולחם הפנים מועלין צהם משהוקדשו קרמו צמור הוכשרו ליפסל בטבור יום קרמו אין לא קרמו לא ולפי מה שפירשית דקדושת דמים לא מיפסל בטבור יום כל זמן שמחוסר מעשה בגופו לא הי"מ למיפוך מרישא דאפילו נתנה אכתי מחוסר קרימה וכשישטעט עליון הזבח אחר הקרימה שהיא אפיייה:

דקדושת דמים. אין זה אלא קדושת דמים שלקחה מתרומת הלשכה אכל ככלי לא קדשה דמקדש קדושת הגוף דמכתשת שנשחקה זה לאו כלי שרת היא: **בטבור יום.** אם נגע זה: **המנוחה.** מנחת יחיד: **מועלין צהם משהוקדשו.** דקדושת דמים צה מעילה היא: **קדשו ככלי.** הביא לעורה ונתנה ככלי שרת: **הוכשרה.** נגמרה קדושתה ליפסל בטבור יום. וכל לשון הכשר לשון תיקון שמתקן ומומינו לכך: **הקומץ.** של מנחת יחיד: **והלזונה.** של מנחת יחיד: **ומנחה כהנים.** שהיא כליל ואינה נקמלת: **ומנחה כהן משוח.** חציתו כהן גדול שכלל יום מחלימה צדוקר ומחלימה בערב: **ומנחה נכסים.** הצאה עם הצהמה שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש והן כולן כליל: **קדשו ככלי כו'.** והך דפליגי לה בתרתי צבי הך והך דלעיל דהמנחות מועלין צהם כו' משום דכסיפא יש חילוק ציינהם צמיילי אחרניתא צמקת מעילה דצההיל דלעיל לא קמי וחיצינ עליה משום פיגול ונותר וטמא בקדושת כלי עד שיקרב הקומץ וזהך שכולן כליל קמני בקדושת כלי דידהו וחיצינ עליהם משום נותר ומשום טמא. קמני מיהא קטרת וקמני קדשו ככלי וע"כ (א) מתנייתין לעיל גבי קדושת מכתשת תנא נפסלת בטבור יום ולא תנא לניה והכא תנא לניה ש"מ קדושת כלי דהכא לאו מכתשת היא אלא כלי שצבעת הקטרה דומיא דקומץ ולזונה ושאר השנויים כהן עמה אלמא מכתשת לא מקדשה ליה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קדשו וכו' וע"כ מדתניא לעיל: (ב) ד"ה הויל וזרחה כל השנה. לעולם במכתשת קדושת הגוף ובלילה היינו טעמא דלא מיפסל לפי שאינה משנה את מראיה: (ג) תוס' ד"ה אלא וכו' כפי"א ג"כ כפי"א דמנחות ד' ט ע"כ פירש"י כיצד שם שולל מנה וצמק"י ס"פ המנחות מקדש משמע דהס גורסי ספי"א: (ד) ד"ה הויל וכו' אין לא שרת מקדשה ואלא (מדת) תא"מ וי"ב ס"א אלא הראוי וכו': (ה) ד"ה מ"מ וכו' גבי מכתשת שיקדשה ואלו כל"ל וימית ומשנה נמקת:

גליון הש"ס

גמ' דמי כפייה. ע"י מ"ר ד' כו ע"כ תוס' ד"ה אכל:

מוסף רש"י

המנחות מועלין בהן משהוקדשו. (מסעי' טו.) ומנחת כהנים. דמכ"ז וכל מנחת כהן כלל תהיה (שם י.) ונחת בהן משוח. היינו חציתו כהן גדול (שם.) ומנחת נכסים. היינו מנחה שבה עם הזבח שיש בו נכסים. דאין זו שרייה. דכל הוי דמנתי כלל נינהו (שם.) מועלין בהן משהוקדשו. קדושת פה בעלמא (שם.) לב בית דין. של כהנים (מנחות שם.) מנחת. הקדוש זכר לדמיו. אל דמי לעולה ואקדשה ליה עולה (ש"כין ה.) שומכית ויצא דמיה עולה (בבב"ר י"ד תמורה י"א) או אש (תמורה י"ג.) ולכי נקט רבא זכר דבעולה אימי רבא ונקטת לא מיהא לעולה וילכא למימר קדשה קדושת הגוף (תמורה י"א) אלו להי נקט זכר דמי לעולה משום דרובא דמיימי קרבן עולה מיימי (בבב"ר י"ד.) קדוש קדושת הגוף. והוא עמנו יקרב עולה דמיו דמתא ליה קדושת דמים נחתא ליה קדושת הגוף הויל והוא חזי לגופיה (ש"כין ה.) ובע"ז תמורה י"ג) ואפי' יול למוכרו הויל והוא גופיה חזי לעולה (תמורה י"א.) אחרים תחתיהם. ומכפירו כהן ואחר כך מנאלי האזנים (הוריות ו.)

דקדושת דמים היא: **בטבור יום.** אם נגע זה: **המנוחה.** מנחת יחיד: **מועלין צהם משהוקדשו.** דקדושת דמים צה מעילה היא: **קדשו ככלי.** הביא לעורה ונתנה ככלי שרת: **הוכשרה.** נגמרה קדושתה ליפסל בטבור יום. וכל לשון הכשר לשון תיקון שמתקן ומומינו לכך: **הקומץ.** של מנחת יחיד: **והלזונה.** של מנחת יחיד: **ומנחה כהנים.** שהיא כליל ואינה נקמלת: **ומנחה כהן משוח.** חציתו כהן גדול שכלל יום מחלימה צדוקר ומחלימה בערב: **ומנחה נכסים.** הצאה עם הצהמה שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש והן כולן כליל: **קדשו ככלי כו'.** והך דפליגי לה בתרתי צבי הך והך דלעיל דהמנחות מועלין צהם כו' משום דכסיפא יש חילוק ציינהם צמיילי אחרניתא צמקת מעילה דצההיל דלעיל לא קמי וחיצינ עליה משום פיגול ונותר וטמא בקדושת כלי עד שיקרב הקומץ וזהך שכולן כליל קמני בקדושת כלי דידהו וחיצינ עליהם משום נותר ומשום טמא. קמני מיהא קטרת וקמני קדשו ככלי וע"כ (א) מתנייתין לעיל גבי קדושת מכתשת תנא נפסלת בטבור יום ולא תנא לניה והכא תנא לניה ש"מ קדושת כלי דהכא לאו מכתשת היא אלא כלי שצבעת הקטרה דומיא דקומץ ולזונה ושאר השנויים כהן עמה אלמא מכתשת לא מקדשה ליה

קדושת הגוף: הויל וזרחה. (א) אינה משנה את מראיה הלך אפי"ג דקדושת הגוף היא לא מיפסל בלינה ומיהו משקדשה ככלי יקרב גזור זה רבנן פסול לניה דלמא אחי לאכשורי צבאר המתקדשים ככלי: **מכל מקום קשיא קדושה שבה ליהין הלכה.** צין בתמידין צין בקטורת: **לכ צ"ד מנחה עליהם.** צבעת לקיחה דלא ליקדשו קדושת הגוף אלא הריכין לשנה וכל מידי דציבור נותנין צ"ד לכ: **והא מר הוא דאמר.** צמקת תמורה: **הקדוש זכר לדמיו.** הקדוש איל לדמיו: **קדוש קדושת הגוף.** ואינו נמכר מאחר שהקדשו והוא עמנו ראויה להקדשה אינו יולא מידי מוצח [תמורה ג.] והכא נמי למאי מהני מנחה לכך צ"ד כי אמרי' נמי יהו לדמיהן קדשי להו לגופייהו: הא

דצבעת הקטרה אין לא קדשו לא וי"ל דהא לא הוה קשה ליה כולי האי דמאי דקטרת אפילו לא קדשו ככלי נפסלת בטבור יום והא דנקט קדשו ככלי לענין טבור יום לא נקט אלא משום מנחת כהנים ומנחת כהן משוח השנויים כהן [אכל לעיל דייק שפיר לא קדשו לא אטבור יום דקדשו ככלי קאי אטבור יום ומחוסר כפורים ולינה דל"כ צמח נקט ט"וין מדע דהא קומץ נמי אפילו לא קדש ככלי נפסל בטבור יום וצמחוסר כפורים וצלינה מכי נתקדשה המנחה (א) צ"כסיפא דקמני לעיל המנחות מועלין צהם והא דתנא קומץ צהדי הך משום סיפא קמני וחיצינ משום נותר וטמא דקאי אכולהו אכל מלינה פריך שפיר דליכא למימר דהוא הדין לא קדשו ונקט קדשו משום מנחת כהנים ואמאי תנא כלל קטורת דהיינו ועוד י"ל דהא פשיטא ליה דאין קטורת נפסלת בלינה משעת נתינה צמקת שרי היו עושים אותה צמחלת השנה לצורך כל השנה ולא מיימי מהך מתניין אלא דשיין פסול לניה בקטורת דאי לאו מתני' ה"א דאין שייך בקטורת פסול לניה כלל: **הוא"מ וצורתה ב"ה השנה בוד"ה.** פי' צנוקטמא שאין מראיתה משתנה הלך אפי"ג דקדושת הגוף היא לא מיפסל בלינה ומיהו משקדשה ככלי יקרב גזור זה רבנן פסול לניה דלמא אחי לאכשורי צבאר קרבנות המתקדשים ככלי ולפי' אי אפשר לה ליפסל אלא מדרבנן וקשה דצפרק הוילאו לו (יומא דף מט.) צעי רב פפא חשיב צבפינת קטורת מהו ופשיט לה מהא דאמר ר"ע הסלת והלזונה והמגלים והקטרת שאם נגע טבור יום צמקתן פסל את כולן ומדפסיל טבור יום פסלה נמי לינה ומדפסלה לינה פסלה נמי מחשבה והקשה צנוקטמא שם דאמאי לא מיימי ראייה מהכא דפסלה לינה וליכא למימר דהתם מיימי ראייה דמדאורייתא פסלה לינה ומהכא ליכא לאוכוחי דפסלה מדאורייתא דהא לפ"ה דהכא ע"כ לא פסלה אלא מדרבנן לכו"ל לפרש שאני קטורת הויל וזרחה כל השנה כולה שערך מנחה צכן לעשותה כולה צמחלת השנה ולא שרת קדושת כף אפשר דמיפסל מדאורייתא כשאר קרבנות ועוד כיון דיש שיעור להקרב קטורת פרס שחרית ופרס ערבית אין כלי שרת מקדשה (ו) שלח מדעת כדמשמע צ"פ לולב וערבה (סוכה דף ק.) אי נמי אין כלי שרת מקדשים אלא צומנן אפילו ליפסל כדמוכח צ"פ שמי הלחם (מנחות דף ק.) אפי"ג דכ"פ לולב וערבה לריך לומר דמילוי ערב צבת חשיב צומנן לפי שא"כ למלאות צצבת גבי מכתשת חשיב אפשר והשתא אחי שפיר דלא מצי למידק מהכא דפסלה לינה מדאורייתא אכל מההיא מוכח שפיר דפסלה מדאורייתא מידי דהוה אטבור יום דפסל מדאורייתא מדפסל אפילו ע"י צירוף כלי ואפי"ג דטבור יום חומר דפסיל משנתנה למכתשת קדוש כף חשיב לגבי לינה כמניה למכתשת לטבור יום ועי"ל דלאו מדפסול טבור יום דייק פסול לינה אלא כלומר מדפסול ע"י צירוף כלי אלמא לריך הקטרה לכלי דכשאין לריך לכלי אין כלי מנרפס אפי"ן הוי צירוף כלי מדרבנן לא תקון אלא צריך לכלי מדאורייתא וכיון דדעי כלי א"כ פסלה לינה כדדייקי צפרק המנחת (שם דף נ"א.) על מחצת מלינד שטעונה כלי דאי לפי לה מכתתול מיפסל בלינה אכל קשה דתפשוט מסיפא דהכא דפסלה לדאורייתא דקמני וחיצינ עליה משום נותר דמשמע דקאי נמי לקטורת ועוד דקמני ופיגול אין צהם לפי שאין להם מתירין ואי לא מיפסל מחשבה תיפוק ליה דלא פסלה מחשבה: **מב"ר** מקום קשיא. תימה אי מכתשת מיקדשה קדושת הגוף א"כ היכי אמר בערבין (דף י"ג) גבי מכתשת שניקבה (ב) ונצברה ושלחו אומנין מאלכסנדריא של מנרים ותקוהו האמר צוצחים (דף פח.) כלי שרת שנצברו אין מתקנין אותן ושניקבה אין מתקנין לתוכה אכר דאין עניות צמקום עשירות וי"ל דמכתשת של משה שאני שהיתה מפטמת ציבור וי"מ דודאי לא היתה כלי שרת אלא שהקטורת היה קדוש קדושת הגוף צדבורו שהיה אומר יהא זה קטורת היה חל עליה קדושת הגוף אחר כמישה צמקת שהיה ראויה להקטיר כמו הצהמה שהיא קדושה כשאומר יהא זה לעולה יהא זה לחטאת וכי משני לעיל שאני קטורת דקדושת דמים היא ה"ק דכשאומר יהא זה לקטורת לא חיל עלה קדושת הגוף: **פ"ר** ושעירי ש"ל יום הבבורים. פי' צנוקטמא דלא חזי לשנה הצאה משום מנחת יחיד וצ"פ שני שעירים (יומא דף ס"ה) ליתא למסקנא הכי אלא מסקינן דלא צענין חדשה אלא למוזה ועממא דמיתו משום דחיצינ לתקלה:

רבינו חננאל

דקדשי דמים הוא ולא קדושת הגוף. והתמידים קדושתן קדושת הגוף היא: אי הכי אמאי נפסלת הקטרת במגע טבור יום מעת שנתנה למכתשת לשוחקה ועדיין לא קדשה. וכי תמא כל דבר שהוא קדושתו קדושת דמים נפסלת במגע טבור יום. והתנן בס' מעילה פ"ב המנחות מועלין בהן משוחו קדשו כקדושת ככלי הוכשרו ליפסל בטבור יום כו'. אם קדשו ככלי הן נפסלין ואם לא קדשו ככלי שרת אלא קדושת ככלי שרת דמים הן אלו המנחות ואינו נפסלין בטבור יום. ולא מצא תשובה. ואמר ליה (רבה) [רב חסדא] אלא מאי קטרת קדושת הגוף היא אי הכי תפסל בלינה כמו הובחיים. אלמא תקן במעילה פ"ב הקומץ והלזונה והקטרת אם קדשו ככלי הוכשרו ליפסל בלינה. ודחי רבה שאני קטורת דאפי"ן קדושת הגוף היא כיון דצורתה בכל השנה. כלומר הויל הוא נעשית מחללת השנה אין הלינה נפסלת בה אלא עד שקדשו ככלי. ויש מי שאומר כיון שהקטרת כו' צורתה לא גמרינן מינה דלא אמרינן קדושה שבהן ליהובי הלכה. כמו שאין אומרים בקטורת קדושה שבה ליהובי הלכה אלא נפדין תמימים. אלא אמרינן שאני קטורת והקושיא שהקטרת זכר לדמיו קדוש וי"א כיון שהן קדושת הגוף שיהן שרין. והא דאמר מ"מ קדושי וכו' קדושה שבהן ליהובי הלכה אמריהו מקשינן. ורבא מפרק אתרייהו לב ב"ד מתנה עליהן. כלומר בעת קרייתם ובעת עשייתם לב ב"ד מתנה עליהן אם הוצרכו לצבור הוצרכו ואם לאו יהיו לדמיהן. א"ל אביי לרבא (ב) והא את הוא דאמרת הקדוש זכר לדמיו קדוש קדושת הגוף. א"ל כי קמינא היבא דא"ל לדמי עולה דמתא ליה קדושת לעולה. אכל המקדש לדמי נפסל לא קדש אלא לדמיו. ומתווב עליה אביי מפר ושעירי יום הכפורים שאבדו

ע"י מוס' פ"ה מהל' ד"ה והא.